

TYT TÜRKÇE DENEME SINAVI 1

1. Bir hafta önce bir sergiyi ziyaret ettim. Gerçek anlamda sanatsal bir düzey yakalayabilmek için neler yakalayabilmek için neler yapmak gerektiğini ortaya koyuyordu sergi. Yerelde derinlere indikçe, tüm insanlığa seslenilebileceğini de... Bu sergi bir İtalyan mimarın, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun mirasıyla Doğu'nun ruhu olan İslam mimarisini nasıl bir arada yoğurduğunu göstermesi bakımından heyecan vericiydi. **Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ulusal değerlerle evrenselliğin, sanatın düzeyini yükselttiği
- B) Sanatçıların, evrenselliğe ulaşmak için çok çabaladığı
- C) Evrenselliği yakalamanın yolunun, ulusal değerlerden geçtiği
- D) Dünya çapında bir sanatçı olmanın sorumluluk gerektirdiği
- E) Sanat sergilerinin evrensel bir boyut taşıması gerektiği

2. Kitabı didik didik ederek okumuş, ... kitabın özeti çıkarılmış.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bilakis B) üstelik C) ayrıca D) hatta E) hem de

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir yargı yoktur?**

- A) Sergide çeşitli ressamın yaptığı yüze yakın tablo yer alıyor.
- B) 13.yüzyılda yapılan bu kale, bir yıl önce restore edilmiş.
- C) Bu mahalledeki evlerin pencerelerinde renk renk çiçekler vardı.
- D) İzciler, ormanın derinliklerinde güzel bir hafta sonu geçirdi.
- E) Amasya'ya gelen turist sayısında bu yıl da artış yaşandı.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi, ayrıca içinde belirtilen kavramla ilgili değildir?**

- A) Bir mum diğer bir mumu tutuşturmakla, ışıktan bir şey kaybetmez. (yardımseverlik)
- B) Çiçeğin dikenini var diye üzüleceğimize, dikenin çiçeği var diye sevinelim. (iyimserlik)
- C) Devler gibi eser bırakmak için, karınca gibi mücadele etmek lazım. (çalışmak)
- D) Başkalarını sık sık affedin, ama kendinizi asla... (öz eleştiri)
- E) Olgun insan güzel söz söyleyen değil, söylediğini güzel yapan ve yapabileceklerini söyleyen adamdır. (adalet)

5. I. Bir yapıtı değerli kılan, onun anlattıkları değil, anlatımıdır.

II. Aşk teması yüzyıllardır şiirlerde kendine yer bulmaktadır; ancak onu en güzel anlatanlar bugün hafızamızdadır.

III. Nice eser, içeriği güçlü olduğu halde anlatımı zayıf olduğu için unutulup gitmiştir.

IV. Anlatım, bir eseri ayakta tutmakta her zaman yeterli olmaz.

V. Nitelikli bir üsluptan yoksun eserlerin, okurun gözünde bir değeri yoktur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlamca ötekilerle aynı doğrultuda değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Kitapları ciltlerinin parlaklığına göre almam, çünkü ...

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kitabın görünüşünün de en az içindekiler kadar önemli olduğunu düşünürüm.
- B) yazarın adıdır bir kitabı değerli kılan.
- C) her kitap, farklı bir tasarımla okurun karşısına çıkar.
- D) ben kitapların içinde neler anlatıldığına bakarım.
- E) düşünceleri güzel bir sunumla aktarmanın önemine inanırım.

7. ... Dolayısıyla da kasabaya inen bir köylünün, kitapçıya uğrayıp yeni çıkan şiir kitaplarını, hikaye veya romanları alma ihtiyacını hissetmemesinden yakınmak boşunadır. Halkın diliyle halk için yazdığı iddiasında olan sanatçılar, yer yer yakınıyor, "Neden bu kadar okuyuz varken eserlerim daha çok satılmıyor?" diye. Sanatçılarımız, bu gerçeği göz ardı ediyorlar da ondan. Halkın büyük çoğunluğu okuyazardır; ancak okuyazar olmak, çok kitap okumayı gerektirmiyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Sanatçılarımız halkın konuştuğu dille eserlerini yazmıyorlar.
- B) Okuyazar olmak başka, kitaplarla içli dışlı olmak başkadır.
- C) Her kesimden insana seslenen eserleri kitapçı raflarında bulmak çok güç.
- D) Yazarlarımız, konuşma dili yerine yazı diliyle yazmayı tercih ediyorlar.
- E) Birçok yazar, eserinde kendi sıkıntılarından söz ediyor.

8. ... Tarih boyunca işgallerden yıkımlara, depremlerden yangınlara kadar, başına gelmeyen kalmamış. Asya ve Avrupa geçiş yolları üzerinde olduğu için sayısız devletin gözü üzerinde olmuş. Saldırlara uğramış. Ancak tüm bunlara inat, dünyanın gözde şehirlerinden biri olarak varlığını sürdürmeyi başarmış. Pek çok yerli ve yabancı yazara esin kaynağı olmuş.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) İstanbul'un pek çok konuda tarihi bir şehir olduğunu söylemek kolay değil.
- B) İstanbul'un jeopolitik konumu bugüne kadar çok tartışılmıştır.
- C) İstanbul'u kendi topraklarına katmak isteyen pek çok devlet olmuş.
- D) Değişik amaçlarla İstanbul'a gelenler tarihi yerleri görünce adeta büyülenmişler.
- E) İstanbul'u iyi yönleriyle ele alan yazarlar da var, kötü yönleriyle ele alan da.

9. (I) Cumhuriyet dönemi edebiyatının bu büyük ustası, örneğine pek rastlanmayan, her biri inceliklerle örülü Radyo Oyunları da kaleme almış. (II) Biz onu, daha çok, şair kimliği ile tanıyoruz. (III) Bu oyunlardan biri olan Ertuğrul Faciası'nı, aynı adla denizcilik tarihine geçmiş korkunç bir kazadan yola çıkarak yazmış. (IV) Ertuğrul Fırkateyni'yle Japonya'ya ulaşamamış bir kahramanın yolculuğunu odak almış. (V) Zaman zaman yaşam-ölüm çizgisinde gelişen olaylar, dinleyicinin heyecanını artırıyor. (VI) Oyunda kullandığı eşsiz Türkçe ise tek kelime ile mükemmel.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

10. (I) Aslında bir tarihçi olan sanatçı, seyahatname türündeki eseriyle geniş bir coğrafyada seyahate çıkarıyor bizi. (II) Eserde sadece gözlemlerini anlatmıyor, gezdiği yerlerin tarihine de değiniyor. (III) Tarih konusunda görüşlerine değer vermeyen bir kişi bile tanımadım ben. (IV) Onun satırlarını okurken anlattığı ülke ve şehirlerin eski büyüklü zamanlarına gidiyoruz. (V) Geçmişle yeniden, usulca buluşuyoruz. (VI) Keskin gözlemleri, nesnel tespitleriyle bugünün dünyasını, daha doğru anlama imkanını yakalıyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

11. (I) Gazete veya dergilerde yayımlanan yazıların tuhaf ama bir o kadar da kaçınılmaz bir yazgısı vardır. (II) Yazı ne kadar iyi olursa olsun, eni sonu günübürlük olmak, geçiciliğe teslim olmak zorunda kalır. (III) Bu yazgı, yazıların günün birinde yazarı tarafından kitaplaştırılmasıyla önlenemez çoğunlukla. (IV) Yazıyı kaleme alan kişinin kimliğinin bir gazeteci veya bir edebiyatçı olmasının da bu yazgıyı tersine çevirmede önemi olmaz. (V) Hiçbir yazar, güncelliğini kaybedecek bir yapıtı hazırlamak istemez. (VI) Onlar, bir eserle olsun yaşamak, hep yaşamak arzusunu taşırlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

12. Bu öyküleri sadece futbol öyküleri olarak görmek eksik olur. Bunlar Anadolu'daki futbol dünyasını, tarladan bozma sahaları ele alıyor. Yazar, çoğunlukla, amatör liglerdeki takımların, oyuncuların başlarından geçenleri öyküleştirmiş. Bu öykülerde, sınırlı imkanların futbol tutkusuna son veremediğini okuyoruz. Yazarın kendisi de bir zamanlar futbol oynamış, takım çalıştırmış. ... Gözleme dayalı olarak birinci ağızdan anlatımla yazılmış olan bu öyküler, taşranın ve taşralının farklı görünümünü de tanımamızı sağlıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Bu nedenle kaleme aldığı öyküler, birinci elden tanıklıklara dayanıyor, denebilir.
B) Ama futbol onun için yaşamın bir vazgeçilmezi olmuş.
C) Bugünkü başarılarının arkasında eskiden çektiği sıkıntılar var.
D) Amatör bir ruh taşıdığını değişik gazetelere verdiği demeçlerde sık sık söylemiş.
E) Bugünkü yaşamına bakılarak rahat bir çocukluk dönemi geçirdiği sanılmasın.

13. Bu kitapta birbirinden ilginç öyküler var. Bu öykülerde yazar, öyküde pek rastlamadığımız bir teknik kullanmış. ... Günlük hayatta görülebilecek kahramanlara öyle şeyler yaşatmış ki "Bu kadarına pes doğrusu!" diyor insan. Bir öğretmenin, olanca gücüyle, rüyasında gördüklerini gerçekleştirilmeye çalıştığı öykü bu türden. Biz de bunun gerçekleşmeyebileceğini bilerek okuyoruz öyküyü.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Çocukların dünyasında gezinti yapmamızı istemiş.
B) Öyküleri, gerçekle masalı karıştırarak kaleme almış.
C) Öykülerin hepsini kendine özgü dille oluşturmuş.
D) Okurun yaşama bakışını değiştirmeye çalışmış.
E) Bizi gerçekler dünyasından iyice uzaklaştırmış.

14. (I) Sanatçının kentler üzerine yazdığı denemeler o olağanüstü gözlem gücünün ürünü. (II) Bir süre yaşadığı Salzburg'u, sonra ömrünün sonuna doğru yerleştiği başka bir dünyayı, Brezilya'yı, anlatıyor. (III) Sanatçının yazıyla buluşması, aslında sevdiği yazarlar üstüne yazmak arzusuyla başlıyor. (IV) Dante, Goethe, Balzac ve Rimbaud'yu çok seviyor, yaşamlarını merak ediyor. (V) Bir yazarın yaşamının, hayata bakışının ve dolayısıyla eserinin portresini, bilinmeyen yönleriyle çıkarmak onu mutlu ediyor. (VI) Goethe ve Rimbaud üstüne yazdığı yazıların hepsi özgün ve dolu düşünceler barındırıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

15. Sanat yapıtları öyle ya da böyle bir düşünce ortaya koyar. Bu düşünce sanatçı tarafından bir kalıba dökülür ve okuyucunun karşısına çıkarılır. Ancak okuyucular kendisine sunulanı beğenmeyip yapıta ilgi göstermezse o yapıt, varlık sahasında olsa bile artık bir ölüdür. Çünkü sanat yapıtlarını ayakta tutan, okurun ilgisidir.

Bu parçada sanat yapıtları ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her zaman beklenen ilgiyi göremeyeceği
- B) Yaşarlığının okurların ilgisine bağlı olduğu
- C) Yazarının kişisel beğenisini yansıttığı
- D) Okurların beğenisine göre oluşturulması gerektiği
- E) Yetkin bir sanatçı tarafından yazıldığından ölümsüzlüğü yakalayacağı

16. Batı'da yaşayan Doğulu bir müzisyen olarak Batı'dan Doğu'ya baktığım zaman maalesef insanlarımızın büyük çoğunluğunun enerji ve zamanlarını, başkalarını eleştirerek ve onların düşüncelerinin yanlış olduğunu ispatlamakla harcadıklarını görüyorum. Yanlış olanı herkes zaten biliyor ya da hissediyor. Yanlışlıklar üzerinde durmamızın bir anlamı yok. Bizim kendi müziğimizdeki güzellikleri ve doğru bildiğimiz şeyleri tüm dünyaya anlatmamız lazım. Biz, bunu yapmıyoruz.

Bu sözleri söyleyen biri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Düşünceleri tutarsızdır.
- B) Alçak gönüllüdür.
- C) Sözü'nün eridir.
- D) Öz eleştiri yapabilmektedir.
- E) Düşüncelerinden ödün vermez.

17. Bir hastalık geçirmiştim. O ara epey boş vaktim oldu. Bu romanla ilgilenecek vakit buldum. Hep yeni projelerle uğraşıyordum, bu kez eski projelere döndüm, o romanı tekrar ele aldım. Kestim, biçtim, yayıma hazır hâle getirdim. Bir eserin eğer bir değeri olduğunu düşünüyorsanız ona tekrar dönersiniz. Aklımın bir köşesinde vardı günün birinde bu romanı tamamlamak. Zamanı geldi, romanı yeniden ele aldım ve yayımladım.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiştir?

- A) Roman yazmanın belli bir zamanı olduğunu düşünüyor musunuz?
- B) Yarım bıraktığınız projelerle ilgili neler düşünüyorsunuz?
- C) Sizin için özel bir değeri olan yapıtlarınızı yeniden ele almayı daha uygun mu görüyorsunuz?
- D) Yarıda bıraktığınız romanınızı neden tamamlamak istediniz?
- E) Hastalığınız dolayısıyla yarıda bıraktığınız romanlar oldu mu?

18. Kitap ekleri yayımlayarak kitaba önem verdiğini gösteren gazeteler tanıtımlarını yaptıkları kitapları pek eleştirmiyor. Oysa gerçekten kötü ve niteliksiz kitaplar yayımlanıyor ve bu kitaplar da gazetelerin kültür sanat sayfası editörlerine ulaştırılıp yayımcısı ve yazarı tarafından ele alınması bekleniyor. Bu tür kitaplarla ilgili zehir zemberek yazılar yazılabilir, ama açıkçası ben böyle bir duruma bugüne kadar pek tanık olmadım.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisinden yakınmaktadır?

- A) Gazetecilerin yalnızca nitelikli kitapların tanıtımını yapmalarından
- B) Bazı yazarların, tanıttığı kitapların olumsuz yönlerini görmek istememelerinden
- C) Kitap tanıtımı yapanların, olaylara hep iyi yönden bakmalarından
- D) Gazetelerin, tanıtımını yaptıkları kitaplarla ilgili hep olumlu şeyler yazmasından
- E) Kitap tanıtımı yazılarının, tanıtımı yapılan kitabın yazarını üzmecek şekilde yapılmasından

19. Türkçenin ve edebiyatın gücüne, iyiliğine, birleştiriciliğine inanmış herkes, kaybımızın ne büyük olduğunu farkındadır. Bence üzerinde durulması gereken, onun ölümüyle edebiyatımızda gerçek eleştirinin sona ermesidir. Eleştirileri ses getiriyor, tartışma başlatıyor, yazarlara yol gösteriyordu. Bir gazete, sanatçının ölümünü "Son Etkili Eleştirmen Öldü" başlığıyla duyurmuştu. Eleştiri sanatımız adına kötü bir haberdirdi bu; ama yazarımız için doğrudur. Edebiyatımızda eleştirinin işlevsizleştiği bir dönemde onu dosdoğru konumlandırıyordu.

Bu parçada sözü edilen eleştirmenle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk edebiyatını yakından tanıdığı
- B) Eleştirilerini hakkını vererek yaptı
- C) Edebiyat ortamına canlılık kazandırdığı
- D) Eleştirilerinde iyimser bir bakış açısı olduğu
- E) Edebiyat tarihindeki yerinin tartışılmayacağı

20. Onun eserlerinin hangisini okumaya başlarsanız kendinizi coşkun bir ırmağın akışına kapılmış tahta parçası gibi hissedersiniz. Sizi anlatım yönüyle öylesine etkisi altına alır ki bir de bakmışsınız eserin son sayfasındasınız. Bir yandan da anlatılanlar, sizi, yazarın anlattığı serinliklere, güneşli kıyılara ve tatlı esintilerle sonsuz hazların içine doğru çeker. Karşınızda, sizi Olimpos'a çağıran bir büyücü vardır adeta. Bu yüzden, Zweig'in okuru yoktur, tutkunu vardır, diyebilirim.

Bu parçada Zweig ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal güzellikleri kendine özgü bir dille anlattığı
- B) Okurları gerçekler dünyasından uzaklaştırdığı
- C) Okurların bir an önce okuyup bitirmek istediği
- D) Anlatımın ve ele aldığı konuların etkileyiciliğiyle okuru kendisine bağladığı
- E) Okurun mutlu olacağı konuları yapıtlarında işlediği

21. Yazar, bu yapıtında kişisel bir sıkıntısını anlatmış, deniyor. Kişisel sıkıntı denen şey ise babasıyla arasında geçen anlaşmazlıklar. Yine de bu belirlemede eksik kalan bir yan var kanımca. Bu yapıtı klasik bir baba-oğul çatışması olarak okumak da yazarı anlamamakla eş değerdedir. Çünkü onun yapıtta anlattıkları, sadece kendisinin babasıyla yaşadıkları değil, tüm dünyada baba-oğul arasında yaşanabilecek olaylardır. Bu da yapıtı kişisellikten çıkarıyor.

Bu parçada sözü edilen eserler ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin ilgisini çeken bir konuyu işlediği
- B) Titiz bir gözlem sonucunda oluşturulduğu
- C) Yazarının başında geçen olayları ele aldığı
- D) Herkesi ilgilendiren bir konuya farklı bir bakış açısı getirdiği
- E) Kişisel bir konuyu ele alıyor görünse de gerçekte, evrensel bir konuyu işlediği

22. Edebiyat eserlerimizi değerlendirişimizde kesin ölçütlerden yoksun yaşadığımız, yaygın bir kanıdır. Herkes, kendine göre bir yol tutturmuş gidiyor. Bu yüzden eleştiri diye ortaya koyduğumuz yargılar; alışkanlıklarımızdan, kişisel yaklaşımlardan öteye gitmiyor. Halbuki bir edebiyat eserinin değer ve gücünü, geçmişle kurduğu bağları ortaya çıkarmak; herkesçe kabul gören, belli kurallarla yapılmalıdır. Herkes, kendi yöntemiyle eleştirisini yaparsa değerlendirilmek istenen yapıt da eksik değerlendirilmiş olur. Ayrıca bu anlayışın da eleştiriye bir katkısının olmadığını düşünüyorum. **Bu parçada yazar, eleştiri anlayışımızla ilgili aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?**

- A) Klasik kuralların dışına çıkılıp yeni kurallar oluşturulmamasından
- B) Yapıtların bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmemesinden
- C) Yapıtların değerlendirilmesinde karşılaştırmalı yöntemlerin kullanılmamasından
- D) Herkesçe benimsenmiş bir yöntemle yapılmamasından
- E) Değerlendirmelerin sanat yapıtıyla sınırlı kalmamasından

23. Herhangi bir üniversitenin tarih bölümünden mezun olmadığını iyi biliyorum. Ama tarihe merak duyuyor. Özellikle de şehirlerin tarihleri ile ilgili araştırmalar yapıyor. Bunları değişik dergilerde yayımlıyor. Nice zamandır yaptığı çalışmaları, kitaba dönüştürdüğü de oldu. Onunki, bir tür gönüllü tarihçilik. Yerel tarihçi tanımı da ona uyuyor. Şehirlerin tarihi ile ilgili yayımlanmış yazılarının sayısı az denemeyecek kadar. Kendine özgü bir teknik de geliştirmiş. Son kitabını, anlattığı yöreyi çok iyi bilen kişilerle yapılmış röportajlarla zenginleştirerek yazmış. Anlattığı yöreye ilgili yazıya geçmemiş öyküleri de yapıtına almış. Halk biliminin verilerinden yararlanmış. Yani bir tür halk bilimci gibi davranmış.

Bu parçadan, sözü edilen kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yaptığı işle ilgili eğitim almadığına
- B) Yayımlanan fazla sayıda yapıtının olduğuna
- C) Yapıtlarını özgün bir anlayışla oluşturduğuna
- D) Yazılarında nesnellikten ayrılmadığına
- E) Çalışmalarında halkbiliminden yararlandığına

24. On iki yaşlarımı hatırlıyorum da ne okuyacağımız, ne alacağımız konusunda pek seçeneğimiz yoktu. Ama ben yeni çıkan bir kitap oldu mu hemen onu alır, okurdum. Bundan büyük zevk duyardım. Gazeteleri yakından takip ediyordum. Hatta bir iki gazeteyle tiyatro eleştirileri de yaptım. O zamanlar çalıştığım gazetenin sanat eklerini ciltleyip satmaya başladım. 1956'da bu dükkanda işe başladım. O gün bugündür aynı dükkandayım işte. Elimde o günlerden kalan bir hayli kitap vardı. Onları sattım bu dükkanda. Giderek de işimi, yani sahafılığı sevdim. Asıl mesleğim mühendislik olmasına rağmen bu işi nasıl yaptığıma hâlâ şaşırıyorum.

Bu parçada yazar, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Sıkıntılı bir çocukluk dönemi geçirdiğine
- B) Asıl mesleğini yapmadığına
- C) İş yerini hiç değiştirmedikliğine
- D) Bir süre yazarlık yaptığına
- E) Kitap okumayı çok sevdiğine

25. Bu yazar, görmeden, duymadan yazdığı tek satırım yoktur, diyor. Halk dilinin duruluğu her şeyiyle yansıyor onun öykülerine. Kültürlerini, konuşma biçimlerini çok iyi bildiği insanların yaşamlarından kesitler sunuyor. Anlattıkları üzerine kafa yormadan edemiyor insan. Hatta kendini de onlardan ayırmadığından, kendi başından geçen güldürücü ve düşündürücü bir olayı onların yaşamından almış gibi anlatıyor. Kitabı okurken rastladığım birkaç sözcüğün, sık sık gittiğim memleketim Adapazarı'nda da halk dilinde yaşadığını gördüm. Birbirine bu kadar uzak coğrafyalarda aynı sözcüklerin yaşaması ve bunu onun kitaplarında görmem ilginç geldi bana. **Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden söz edilemez?**

- A) Yerel söyleyişlerden yararlandığından
- B) Gezmeyi çok sevdiğinden
- C) Anlattıklarıyla okurlarını düşündürdüğünden
- D) Öykülerinde anlattığı kişileri ve coğrafyayı iyi tanıdığından
- E) Yapıtlarını gözlemlerinden yararlanarak oluşturduğundan

26. Öykülerin çoğunu gülümseyerek, kahramanlara sempati duyarak okudum. Emine Teyze ve Bilgisayar öyküsünde ise bu gülümseme itiraf etmeliyim ki kahkahaya dönüştü. Kitaba adını veren öykü, Tanpınar'ın Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nü anımsatacak cinsten. Anadolu'daki bir köyün saatlerinin eski zamanlarda nasıl ayarlandığına ilişkin bu ilginç öykü, insanı zaman üzerinde bir daha düşünmeye çağırıyor; köylerde zaman tek parçadır, dedirtiyor insana. Kitabı bitirdiğinizde güzel bir köyün güzel insanların yaşadıklarının tadı damağınızda kalıyor. Zamanı günlere bölmeye gerek duymadan bir çırpıda okunacak öyküler hepsi.

Bu parçadan sözü edilen öykülerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sürükleyici bir anlatımının olduğuna
- B) Konusu yönüyle başka eserleri hatırlattığına
- C) Mizahi öğelere yer verildiğine
- D) Okurları etkileyen yönlerinin olduğuna
- E) Yazarının yaşama bakışını yansıttığına

27. Hayatımda başka iş yapmadım. Babamın da isteğiyle hep onun yanında çalıştım. Yirmi beş sene oldu. Her akşam hasılatı babama bırakırım. Kasadan biraz kendime para alıp bir lokantaya giderim en fazla. Babamın bana yüksek sesle konuştuğuna hiç tanık olmadım. Onun gibi yaşamayı, sevilen sayılan biri olmayı istedim hep. Bunu başarabildim mi bilmiyorum. Verilen her işi söylediğim gibi zamanında yaparım. Evden işe, işten eve gidip gelirdim o kadar. Yeni gösterime giren filmlermiş, arkadaşlarla biraz oturup eğlenmekmiş, bunlar bana yabancı şeylerdir. Akşam oldu mu bir an önce çocuklarımın yanına gitmeyi düşünürüm. Günlük çalışma saatim kadar bir süre bile olsun çocuklarımdan ayrı kalmak onları özlememe yeter.

Kendisinden böyle söz eden biri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözüne bağlıdır.
- B) Sosyal etkinliklere katılmamaktadır.
- C) İşini severek yapmaktadır.
- D) Ailesini çok sevmektedir.
- E) Mesleğini babasının etkisiyle seçmiştir.

28. O, hukuk eğitimi almış bir şairimizdir. Devlet memuru olarak Paris'te çalışmış, yurda döndükten sonra da Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'ne atanmıştır. Ancak bu görevi uzun sürmedi. Edebiyatla, özellikle şiirle öteden beri ilgiliydi. İlk şiirlerini şair bir arkadaşına gösterince onun desteğini aldı. Bu görüşmeden sonra şiirle daha yakından ilgilendi. İlk şiirleri Varlık dergisinde çıktı. Daha sonra Aile, Yaprak ve Teditepe dergilerinde yazdı. Çıkardığı şiir kitabı ile yeni şiirin öncülerinden oldu. Bunlar, esriye ve kelime oyunlarına dayanan şiirlerdi. Halk şiirimizden de faydalandı, şiirlerine masal ve tekerlemelerden motifler aldı. Şiir tercüme yapıtı, romanlar kaleme aldı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Memurluk yaşamının kısa sürdüğüne
- B) Şiire bir arkadaşının desteğiyle başladığına
- C) Değişik dergilerde şiirlerinin yayımlandığına
- D) Şiir anlayışını halk şiirinden yararlanarak oluşturduğuna
- E) Romanlarının nitelikli olmadığına

29. Akdeniz'e, billur suların koynuna, bir kısrak başı gibi uzanır Datça yarımadası. Datça'da bahçelerden yola doğru badem dalları sarkar. Datçalılar bu mevsimde badem kırarlar evlerinin önlerinde. Datça yolları, kekik; bahçeleri de bal kokar. İskele'de beyaz begonvil salkımları, mor begonvillere dolanır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
- B) Betimleme
- C) Tanımlama
- D) Karşılaştırma
- E) Örneklendirme

30. Türkçede özel ada bağlı saygı kelimeleri, sanlar ve takma adlar büyük harfle başlar.

Bu kurala göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Dayımın doktor olan büyük oğlu Ferhat, bu hastanede çalışıyor.
- B) Nihat Bey beni arkadaşı Nuran'la tanıştırdı.
- C) Satış biriminde çalışan iki Mustafa'dan büyük olanı tasarımcıdır.
- D) Sekreter Serpil Hanım belgeleri masaya bırakmış.
- E) Bugün, minibüste doçent Sefa Yılmaz Bey'i gördüm.

31. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ekonomi, felsefe, tarih gibi birçok konuda yazılar yazdı.
- B) Anlattıklarıyla bizim de merakımızı giderdi.
- C) Denebilir ki insanlara bu güzelliği kazandıran, kullandığı dildir.
- D) Bana yardımcı olur musun, deyiverdi.
- E) Otuzaltı yaşında bu hayata veda ettiğinde geride iki çocuk bıraktı.

32. Şirket müdürü, şehirlerde yeşil alanların artmasıyla ilgili orijinal planlarının olduğunu söyledi (I) Bu planları slaytlar eşliğinde basın mensuplarıyla paylaştı (II) Programın sonunda, soru-cevap bölümü de vardı (III) Yeni projelerle ilgili soruyu da şöyle cevapladı (IV) Bu, herkes için sürpriz olacak (V)

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

33. Sanatçının şu sözünü unutmamak gerekir ( ) "Gerçek uygarlık ( ) insanın yüreğinde değilse hiçbir yerde yoktur ( )"

Yukarıda yay ayrıçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:)(:)(.) B) (.)(:)(...) C) (:)(:)(...) D) (:)(:)(.) E) (:)(:)(...)

34. Bir gün, buralardan giderken konuşacak bütün eşyalar. Onlar, size her şeyi teker teker anlatacak. Ne zaman, ne şekilde yaşadığımızı, bu dünyadan göçerken neleri geride bırakmak zorunda kaldığımızı, nelerden vazgeçmek zorunda bırakıldığımızı onlar anlatacaklar. Çok kızacaklar, bizden çok yakınacaklar.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişileştirilen varlıkların yerini tutan zamir
- B) Soru zarfı ve soru zamiri
- C) İşaret sıfatı
- D) İsim fiil grubu
- E) Birleşik sözcük

35. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde süreksiz sert ünsüzlerin yumuşamasına bir örnek yoktur?

- A) Derginin kapağında tarihî yerlerden birinin fotoğrafı vardı.
- B) Bu araştırmanın sonucunu iyi değerlendirmek gerekir.
- C) Reklamcılığa üniversite yıllarında merak salmıştı.
- D) Aylık giderlerini azaltmazsan hapı yutarsın.
- E) Değişik zamanlarda yapılan anketlerden aynı sonuç çıkmış.

36. "Türemiş sıfatlar, adlarla fiillerin kök ya da gövdelerine yapım ekleri getirilerek oluşturulur."

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde bu yolla yapılmış bir sıfat yoktur?

- A) Açık yarıya tuz ekilmez.
- B) Geçen hafta yağın dolu, ekinlere zarar verdi.
- C) Evi boyarken kimseden yarım almadım.
- D) Boş lakırdı karın doyumaz.
- E) Büyük lokma ye de büyük konuşma.

37. Dili edinmek evde, ailede, hatta anne karnında başlıyor. Dil bilgisi öğrenilip aktarılan, sonrasında unutulabilir bir bilgi değildir. Yaşama geçirilmesi, hemen kullanıma sokulması gereken bir bilgidir. Sıfatı, belirtici neden öğretiyoruz? Bunları yerli yerinde kullanmazsa iletişim kazalarına yol açacağını anlatmadan, göstermeden öğretmeye kalkmışsak o bilgiye hiç kimse uzun süre hamallık yapmaz, o yükü en yakın durakta sırtından atar. Sonra da dili, hiç dil bilgisi okumamış gibi kullanır. Kendi dilini doğru dürüst öğretmediğiniz insana, belli bir yaşa geldikten sonra, hiçbir yabancı dili öğretemezsiniz.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdaki söz öbeklerinden hangisi yoktur?

- A) İsim fiil grubu
- B) Belirtisiz isim tamlaması
- C) Edat grubu
- D) Bağlama grubu
- E) Zarf fiil grubu

38. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, ekeylem almış bir sıfattır?

- A) Dışarıda kalan yiyecekler bozulmuş.
- B) Sepetteki elmalar ekşiydi.
- C) Bize o sözleri söyleyen adam karşımdaydı.
- D) Duyduğuma göre babası öğretmenmiş.
- E) İki saat sonra yemek pişmiş olacak.

39. Aşağıdakilerin hangisinde bir sözcük ilgi adından sonra belirtme durumu eki almıştır?

- A) Sergideki antika tablolar hemen satıldı.
- B) Bizim okul kapanınca kaydımı öbür mahalledekine aldılar.
- C) Bütünleme sınavındaki sorular geçen yılkinden zormuş.
- D) Kalemı kaybolunca arkadaşınınkini almıştı.
- E) Bahçedekileri depoya taşımamızı rica etti.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) Köyü, sahilden geçen kıvrımlı yol ikiye ayırıyor.
- B) Deniz kenarında birbirinden lüks yalılarda oturanlar köyün halkıyla pek kaynaşmıyor.
- C) Köylülerin ifadelerine göre yalılarda oturanlar semt sokaklarında görünmüyor.
- D) Bir yanda deniz boyunca sıralanan iki üç katlı evler, diğer tarafta mütevazı bir köy...
- E) Kanlıca'nın ünlü yağurdunu duyup gelenler Çınaraltı'nda Boğaz'ın keyfini sürüyor.

CEVAPLAR: 1.C, 2.A, 3.D, 4.E, 5.D, 6.D, 7.B, 8.A, 9.A,
10.B, 11.D, 12.A, 13.B, 14.B, 15.B, 16.D, 17.D, 18.D, 19.B,
20.D, 21.E, 22.D, 23.D, 24.A, 25.B, 26.E, 27.C, 28.E, 29.B,
30.E, 31.E, 32.D, 33.A, 34.C, 35.E, 36.D, 37.D, 38.B, 39.D,
40.C

Yukarıdaki deneme sınavının konu dağılımı aşağıdaki
şekildedir:

Sözcük Anlamı: 2

Cümle Anlamı: 4

Paragraf: 23

Yazım Kuralları: 2

Noktalama İşaretleri: 2

Ses bilgisi:1

Sözcükte yapı: 1

Kelime grupları: 1

Cümlenin ögeleri: 1

Ekler: 1

Tamlamalar: 1

Fiilimsiler (eylemsiler) : 1

edebiyatsultani.com